

925
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΒΙΒΛ. ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Op. I, 25/1970

A!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 / 20 Φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κοινότητα)..... *Μαῖνρα*
 (παλαιότερον ὄνομα: *Λεκούρ-Μαῖνρα*), Επαρχίας *Ξάνθης*,
 Νομοῦ *Ξάνθης*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
Κουρτσάκης Ἑμμαν. ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Μαῖνρα-Ξάνθη*
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *Λεβάρια (47)*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ... *Τσιθανόπουλος Παναγιώτης*

ἡλικία... *78* ... γραμματικαὶ γνώσεις... *ἀπόφοιτος δημοτικῆς*
 ... τόπος καταγωγῆς *Ξερδιστὴν* ①
Νηιοκτησίαι Μ. Λέρας

β) *Καϊκάνη Παναγιώτης* ἔκων *84*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκήν ποιμνίων ; *Διὰ σποράν αἱ πλέον γόνιμαί, ἐπὶ*
διὰ βοσκήν ποιμνίων αἱ ἀρόναι.
- Ἐπὶ τῶν χωρίων αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα ; *Ἐπὶ τῶν χωρίων χωρίζονται.*
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς φυσικά πρόσωπα καὶ εἰς τὴν Κοινότητα Μαῖνρας
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του ; *Ναι*

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Οἱ καίτοι μὲν ἀσχολοῦνται μὲ τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *καὶ ἀσχολοῦνται.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὁρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν εἰς τὰ κτήματα ἐπὶ κρονῇ τοῦ χωρίου των.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *ἔργαται*. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Ἡ τοιαύτη ἐν ὁδοῦ χωρίων των.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) *εἰς χρήμα.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τριηπτόν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι· ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ὁ θεριμὸς ἐγίνετο δι' ἀλλοθροποδείας αὐτῶν.

κατοίκων. Ὑπερβολὴν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἡμείνοντο εἰς τὴν ἐργασίαν.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Ὑπερβολὴ μοιροῦντο καὶ δοῦλοι καὶ προήρχοντο ἐκ τοῦ χωρίου των.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπύθαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *εἰς τὰ μετοικίαι μετὰ χωρίον των.*

ὁποῖα πολλὴ ἐπανόμιση ὄμνη.

β) Ἐπύθαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Ὑποκίμαι καὶ ἔργαται αὐτὲς ποτε μετεμίσθωντο.

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

*Με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων),
Με φυτικὴν (καύσιν τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν),
καὶ δι' ὀργώματος.....*

- 2) Πότε ἐγένετο τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *Πο. το. 2 τοι. 1936*.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *το σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1930-31 καὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1950*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκευάζετο τὸ ἄροτρον τοῦτο, ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *ὅτι ἀπὸ τῶν εἰσάγει τῶν γερμάνων*

*ἐχρησιμοποιοῦν οἱ κάτοικοι ἐν τῷ τόπῳ τὸ μονόφτερο.
Ἡ προμήθεια αὐτοῦ ἐγένετο παρὰ τῆς ἡρωτικῆς τραπεζῆς.*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει); *ἀπὸ τοῦ 1925*

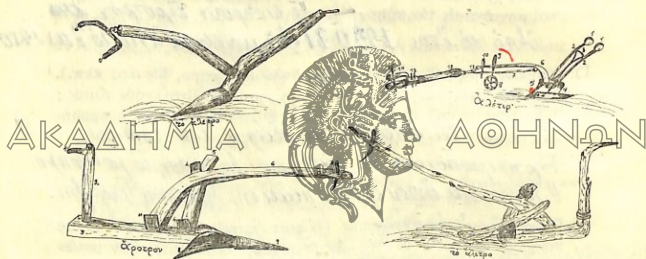
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ *ἀπὸ τοῦ 1950*

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) ἀπὸ τὸ 1950.

5) Μηχανή ἀλωνισμού ἀπὸ τὸ 1935.

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεργεῖτο (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ὡς ἀπορροπὴ τοῦ καπνισμοῦ τοῦ ξύλινου ἄροτρον κατεσκευάζει εἰς τὰς κατοίκων τοῦ χωρίου, ἡμέραν δὲν κατασκευάζεται καὶ οὐ δὲν εἶναι ἐν χρήσει.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τήν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆ-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο ἐν
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν
χωραφιῶν, τὸ μονόπτερον.

ὕνι

ὕνι μονόπτερον

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἐκ ξύλου

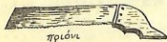

χειρὶ

κάνταρι

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.)

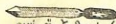
τὸ σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδα καὶ τὸ ξυλοφαί.

πριόνι

ἀρίδα

ρινι ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο, ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βοεῖς ἢ ἵπποι καὶ ἡμίονοι*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *ἔντητοι δύο (βοεῖς ἢ ἄλλα)*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *ἦτο ἀναγκαῖος*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουρίκι, λούρα, ζεύλας, πιζεύλια κλπ.). *Δια το ὄργωμα με δύο ζῶα ἐχρησιμοποιοῦτο ὁ ἄνωτέρω ἐκτεταμένος ἐκτεταμένος 1*

μετὰ τὴν ἐξῆς ἐπὶ μέρη πρὸς αὐτὸν 1. λούρι 2. λουρίκι 3. μετόρητι 4. ζεύλας 5. τρυβίτις

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

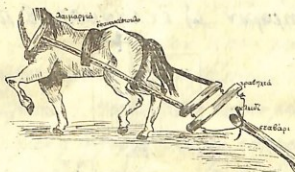
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸ τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν) *ὄχιμα 1. λούρι 2. λουρίκι 3. μετόρητι 4. ζεύλας 5. τρυβίτις*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *δὲν ἐγίνετο*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

ὁ ἀνὴρ

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραφέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Ὁ γῆρας διὰ τοῦ ζευκνίτιδι συνδέ-
εται διὰ τοῦ ζευκνίτιδι καὶ αὐτὸ μετὰ τὸ ἄροτρον. Ὁ γῆρας
δύναται οἱ βοῖς εἰς δεξιά καὶ ἄριστερά τοῦ γῆρος. Ἡ γῆρας
εἰσαίει τὴν ἐξωμένην, ὅπως τοποθετεῖ τὴν ἐξωμένην τὴν ἐξωμένην.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
ὁμοίως καὶ αὐτὸ γίνεται τὸ ζεύξιμον
καὶ εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίσμα ἢ φωτογραφία).

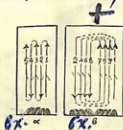
Μετὰ τοῦτο τὸν ὁποῖον τὰ αὐτὰ ἔχουν δεθῇ εἰς
τὰ κέρατα τοῦ γῆρος.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

... Ποιὶ παλαιὰ τοῦ ὄργουμα ἐγένετο ὡς ἐν
... σχήματι α. ...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

... Σήμερον ὡς ἐν σχήματι β. περιφερειακῶς .

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ψάμεις, σιασιές, μεσοβάδες κ.λ.π.) ; Παρ' ἡμῶν ἡ σπορὰ ἐγίνετο καὶ
... γίνεται εἰς σποριές .

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακίαν ;
... ἢ ἐν βαθύαν αὐλακίαν .

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;
... εἰς τὸν τόπον μου π. σπορὰ τοῦ
... εἰς τὸν ἐγίνετο ἀνέκαθεν δι' αἰρότρον .

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.
... βαθιὰ καὶ καθεῖς .

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
 ἢ ἄλλων *βαθύνει τὸ πρῶτον ὄργωμα, ὅταν ὁ ἀγρὸς εἴη ἐν
 ἐκείνῃ εὐτιμαδαμένῃ. Καθεύτει ἐπὶ τὸ δεύτερον ὄργωμα.*

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα, αὐτὰ π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Ὡς τὸν τόπον μας εἶσι τρεῖς :
 Πρῶτον ὄργωμα ἢ πρῶτο χέρι κατὰ μῆνα Ἰούλιον μετὰ τὸν θερισμὸν.
 Δεύτερον ὄργωμα ἢ δεύτερο χέρι κατὰ μῆνα Σεπτεμβρίου.
 Τρίτον ὄργωμα ἢ ὄργωμα σπερᾶς κατὰ τοὺς μῆνας
 Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου. Τὰ δύο ὄργωματα ἐκείνα
 ἀροτριάδες.*
- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαρτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
 νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...
*Παλαιότερον ἐργαζόμεθα μετὰ παράγια καὶ αἰ μετὰ τοῖς ἀγρὰν εἰς
 ἀγρὰν ἀπαύειν ἐν ἑτοί. Ἐν μέσῳ ὁμιλῶν ἀπὸ τῶν αἰώνων.*
- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κρι-
 θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
 ποίαν ἐποχὴν *καθημερινῶν εἰς τρεῖς ὄργωματα ἀραβοσίτου ψυχανθῶν
 αὐτὰ ἔτι ἐπὶ ἐν κατὰ τὸ ῥυθμὸν τῶν ἐν κατὰ φεβρουάριον καὶ ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ τῆς.*
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν.
 π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
 βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;
*Ἐξοικονομεῖ τὸ καὶ χρησιμεύει τὰ βόλμοις ἢ τενιέις
 (ὁδεῖον ἐν ᾧ ὁποῖον περιέχει ἰσχυρὰ σίτου) ὁ βόλμος ἐκλήθη ἑρμῆς.*
- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρί-
 ζονται : τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
 τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

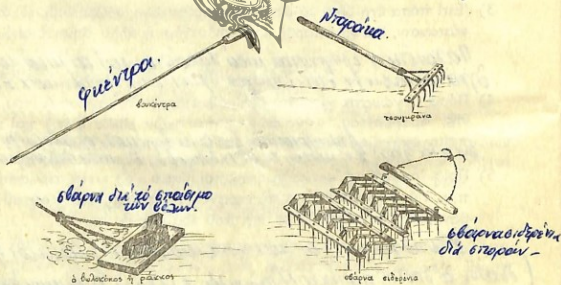
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Με φριμνικὴν σιδηρᾶν ράβδον ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ὀπίω αἶκρον τοῦ βουκέντρον καὶ ἐκαστὸς ἑοικέντος ἢ ξιόνι.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Νοῦ. π. γίνεται ἐφαρμύσσεια διὰ σιδηρᾶν ἢ ξιλινὴν σβάρνιν μετὰ τὸ ὄργωμα.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Ἄπαντοὺν μοὶ εἰς τὴν σκαφήν καὶ τὰ κατωτέρω εἰς σκαφίματα ἐργαλεῖα μετὰ ὀνόματα πού ἐπιμενῶνται τὸ ὄνομα.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)
Χρῶνται καὶ οἱ τὸν τοιοῦτον καὶ οἱ τὸν κατωτέρω
ἐπιστηφόμενα.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν
Μόνοι του ὁ ζευγάν καμῶνται (ὀργάνει).

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.
Ἡ σπορὰ γίνετο καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκτελοῦτο ἐν τῇ αὐτῇ χωράφῃ. Ἡ σπορὰ γίνετο ἐν τῇ αὐτῇ χωράφῃ. Ἡ καλλιέργεια ἐκτελοῦτο ἐν τῇ αὐτῇ χωράφῃ.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.
Διὰ τριφύλλι καὶ πλεον. γόνιμα ἔδαφος, ἐν τῇ αὐτῇ χωράφῃ.

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνυντο ἢ ἐφύτευοντο εἰς ἀγλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.
Ἐφύτευοντο εἰς ἀγλάκια.

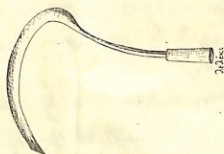
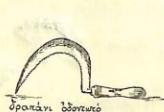
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

*Μὲ τὸ δρεπάνι τοὺς ματωτέρω θιμονιζόμενα
ζῶον ἐν τρεῖς καὶ παρ' ἡμῶν.*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *Με. υδρόταν.*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

ἦσαν δρέπανα με ὀδοντωτὴν λεπίδα καὶ τοὺς ματωτέρω θιμονιζόμενα καὶ δρέπανα με ὁμαλὴν λεπίδα.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ἡ λαβὴ ἦτο ἐκ ξύλου ἢ κούρην. Ὁ δὲ σιδηρὸς σκελετὸς ἐκαλεῖτο καὶ ὄστρον ἢ μαχαίρι. ἡ κυλινδρική λαβὴ κατεσκευάζετο ἀπὸ κέρατο βοδίου.

- 5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *τὸ δρεπάνι συνετάσσεται ἐν ο. οὐδὲ ρουχρὸς τοῦ χωρίου.*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ἔμελλετο πάντοτε ὁ θερισμός διὰ δρεπάνων.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ὁ σῖτος καὶ ἡ κριθή θερίζοντο εἰς ὕψος τὸν οὐρανὸν ὡς ὅτι ὅσον ἦν ἡ βρώμη καὶ προπαντὸς ἡ σίκαλις εἰς τὸ ὑψιζῶν ὅσο ὅσον.*
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὰ χωράφια μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἀπομαρτύνονται, μπαράκια, ἢ μπαράκια μόνον*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραχμίδες, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *οἱ... ἴδιοι... οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τῷ ἐδάφει τοῦ χωρίου.*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *οἱ χερίδες ἐτοποθετοῦντο πολλὰ ὁμοῦ. ὅσοι χερίδες εἶναι ἐπὶ τῷ ἐδάφει ἐν μεγάλῳ σέμνῳ (7-8 χερίδες). Αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων (καὶ σῖκαλις), ἐτοποθετοῦντο πάντοτε πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. *...μαζεύονται... χεῖρες... ἢ...
 ...ἀγκυλίες... ἐνίοτε καὶ ξεστέδες...*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *...θερίζον ἄνδρες...
 καὶ γυναῖκες... ὑπῆρχον θερισταί... ἐπαγγελματίαι...
 οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ἀπὸ τῶν κητονημάτων καὶ πυρρῶν...
 καὶ ἐθερίζον τὰς ἀγροὺς τῶν πλησίων...*

2) Πώς ἡμείβοντο αὐτοὶ μετ' ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε μετὰ τὴν πληροφορίαν καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν) *...ἢ συμφωνίᾳ ἐμενοντο!*

*α) εἰς χρῆμα π.χ. 50 δραχ. κατὰ σπρέμμα μετὰ τοῦ φαγητοῦ
 β) εἰς χρῆμα π.χ. 10 δραχ. κατὰ σπρέμμα ἀπὸ τοῦ
 φαγητοῦ (ἢ ὑψώμα) γ) κοπιούρου ἢ θηπιου τοῦ
 ἀγροῦ καὶ ἔτερον : ὅλοιον 500 ἢ 1000 δραχ., εἰς νε καὶ
 νομοκλήσι μὴ ἐμὴ καὶ ἐπειτὰ ἐπὶ τὴν ἐκτελεστικὴν ἀ-*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *...
 καὶ ἔφερον ἑλνίκον ἔργαλειον ἐπὶ (παλαμαρρίαν)
 δι' ἣν ἐπροσέταπνον τὰ ἔσχατα δάκτυλα τῆς...
 ἀριστερᾶς χεὶρός ἢ τὴν ἀπὸ ἀριστερᾶς ὑβανίαν ἔφερον εἰς τὴν
 μέσην τῆς κοιλίας διὰ νὰ μὴν αἰσθάνωνται κόπωσιν...*

ἡ παλαμαρρία

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ ἑρισμός ;

Ἐδίδετο καὶ πολὺ. Ποτὲ ὁ δεξιὸς μὲν ἤρχιζεν τριτὴ ἀγὰρ ἢ ἐπὶ τετάρτῃ ἢ ἐπὶ πέμπτῃ.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν ἑρισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *ἡλικιὰ τραγούδι τὰ*

ὅποια νὰ ἀναφέρονται ἀπὸ κλεισιτικὰ καὶ μόνον εἰς τὸν δεξιὸν δὲν τραγουδοῦντο εἰς τὸν ἑρισμὸν μας.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ ἑρισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον ἐπὶ τῇ γενικαίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ δεξιμοῦ οἱ ἑρῆται ἀφῆκαν εἰς τὸ μέρος τοῦ ἀγροῦ ἐν τῷ ἐμάτιον αὐτοῦ ἀθήριστον. Ἐπειὸν ἔδερν αὐτὸ σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὁ Θεὸς περισσώτερον μπερεκεῖ, ἐοδεῖται καὶ μετὰ ἀποκοπέντας στάχυν ἑαυτοὺς βάζου καὶ ἐπὶ αὐτῇ ἐτοποθετοὺν ὁμολογίαν τοῦ Παναγίου. Ἐναποθέτουν ὑπερὸν αὐτὰ ἐπὶ τοῦ θμῶν λεπαδαίου καὶ οἰκίᾳ αὐτῶν.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν ἑρισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν ἑρισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Πολλοὶ ἐγένετο τὸ δέσιμον μετὰ τὸν δεξιμόν. Ἄλλοτε πάλιν ἔδερν ἐν μέρος τοῦ ἀγροῦ καὶ ἐπὶ τὰ ἐρῆται καὶ ἔδενον τὰ δεξιότατα.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

...ξυμνήδους κατὰ τὸν μῆνα Μαΐου.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. Με. τσάπαν. καὶ με. τὸ ἄροτρον.....

Με τσάπαν ὁμοίᾳ τῆς εὐκλούς 2 τῆς βελίδος 11 καὶ με τὸ ἄροτρον μὲν ἐχε πειρομένον διὰ τὸ ἔργον καὶ τῶν αἰγῶν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐάναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ναὶ ἐσυνηθίζετο μὲ σανόν, τριφύλλι καὶ βίκον. Ἡ καλλιέργεια ἐγίνετο κατὰ τὴν ἀνοιξίαν ἀπὸ παλαιουμένων ἔχε ὄρυγν. τρεῖς ἢ 4 φορές ὁ ἄγρως. Ἐρεῖ πτεροὶ πεταχτά καὶ ἐκομίζετο μὲ ἐβαρύνεμα. Ἡ κοπή τοῦ βίκου γίνετο κατὰ τὸν μῆνα Μαΐου διὰ τῆς αἰ. δειρῆς καὶ παύειν ἐν 4-5 ἡμέραις διὰ ξήρανσιν. Ἡ κοπή τοῦ σανοῦ γίνετο πολλές φορές (4-6) ἢ 8 καὶ ἐγίνετο διὰ τὰς ἀποδ. καὶ 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποίον ἐργαλεῖον (δρεπάνον, κόσσαν κ.ἄ.). Κατὰ τὸν Μάιον με τὴν κόβαν.....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

Ἡ κόβαν ἦτο καὶ εἰς καὶ ἑξῆς ὁμοίᾳ με τὴν εἰς τὴν 12ην βελίδος.....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεάς, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον *ἄνωγει*
ἀνήκοντα εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν. καὶ ἄνωγει κοινὰ ἀνή-
κοντα εἰς 2 ἢ περισσότερας οἰκογενεάς ἢ κρῖναι τῶν ἐντέρων ἐξ-
εἰς 2 ἀλλαγῇ.

6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει *Ἀπὸ τῆς*
ἀρχαῖς τοῦ νοσίου μοῖρε τοῦ τέλους τοῦ ἔργου.

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Παρε' ἡμῶν ἐκτελείμα.*

Ποιοῦντο καὶ χωματάλωνα, καὶ δὲ πετράλωνα

καὶ ἀγνώστα.

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
 ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου υπάρ-
 χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων) *Ἐξέτι ἐπισκευάζεται. ἔσθλυνοντο αἱ τρύπαι αὐτοῦ*

διὰ πηλοῦ ἐκ χώματος. ἔπειτα ἐβρέχετο δι' ἀφύον τοῦ ὕδατος καὶ

ὑποτίθεται διὰ τοῦ ἡλιοῦ καὶ ἐκλινῶνται πεζεῖνοι φυγῶν 250-350 κιλά.

ὅσοι ἐκτείνονται ἐπὶ τοῦ ὕδατος.
 ✓ *μετρίως ὅσον ἐγένετο ἐπὶ πηλὸν καὶ δὲ ἀπυροπλάτω χύμα ἐξ αὐτοῦ.*

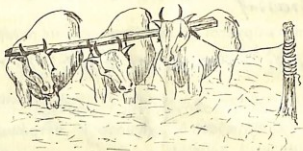
9) Ἡ ὥς ἂνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ὁρίσας ἡμέραν καὶ ὥραν τοῦ ἀλωνιῶντος.

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

*Οἱ ἄνθρωποι ἐλαμβάνον τὰ δεξιὰ ἐκ τῆς θύρας
καὶ ἐτοποθετοῦν αὐτὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κει. τὰς
καρπείας πρὸς τὰ ἔξω, καὶ δὲ στάχυν πρὸς τὸ ἐσωτερικόν.*

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλοὶ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου ἑλκυστὸς στυλός, ὑψοῦς δύο μέτρων (καλούμενός στήχερός, στρουλουργός, δοκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ οὗ οὗ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχνα.....

*Τὰ ζῶα ἐκείνοντο ἐκ τῶν ζῶων καὶ ἐκείνον
ἐκείνων τῶν καὶ δοκάνη, ἢ δοκάνη, ἢ δοκάνη, ἢ δοκάνη.
ἐκείνων ἐκείνων καὶ δοκάνη, ἢ δοκάνη, ἢ δοκάνη, ἢ δοκάνη.
καὶ τὰς ζῶα, διὰ τῶν δοκάνη ἀποκρίνεται ἐκείνων, ἢ
δὲ καλούμεν ἐκείνων ἀχυρόν.*

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὅποια περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλός εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

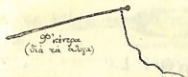
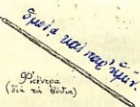
τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρόμηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; παρ' ἧν τὸν ἄλωνα ἐγένετο διὰ τῆς δουκάννης. τὸ ἐπρόμηθεντο ἀπὸ... πόλεις καὶ π. χ. δι' ὅλα τὰ δημητριακά ἐπρὸς τοὺς τοὺς ἄλωνα.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *ἔλεγετο δὲ τριαβία*.....
... ἔνι ἡμέρᾳ μία, ἐνίοτε καὶ δύο.....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

..... *ἔλεγετο λαμῆ*.....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. ταρπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνισταὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βρόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

..... *παρ' ἡμῶν οἱ ἴδιοι μετὰ ἰδικά των ζῶα*.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

..... *ὅτι, διότι διὰ τοῦ χρόνου αὐτοῦ ἐπεδὴ ἔσπερον πολλὰ βρεῖματ' αὐτῶν, οἱ ἀλωνισταὶ δὲ τὰ ἐργαλεῖα ποτὲ*.....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

..... *ἐλεγετο ἔργα καὶ παρ' ἡμῶν*.....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... *Διὰ τὸ κοπάνισμα τῶν φρυγανιῶν ἢ τοῦ ἐν κρήνῃ ὁ ἐλπίσθησιν ἐν ἐσθίῃ. 1.*

κόπανος στεφανίτης

ἔχον 1.

ξύλο κοπάνιστόν διὰ τὸ κοπάνισμα μικρῶν σπορῶν δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τὸ διὰ τὸ

ΑΘΗΝΩΝ

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

Μόνον ἐπὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρίσμου τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

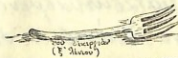
- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταίρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). *Ποῦ ἀντιλαμβάνομαι τὸν πῶλον ἐν ἔτει 1934. (ὡς θεματικὴ εἰκόνα διὰ τὴν χειρὸς)*

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχρῦ ; δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *καλοῦνται λαμπι. μετὰ τοῦ θάλαμι. ἢ τοῦ βέλι, ξυλινον ἐργαλεῖον. ὡσαύτως ἐλεπειμοπει σιντζο. καὶ το φκνάρ το τζαλένιο ἀρ καὶ το φιαμπαί.*

τὸ βέλι

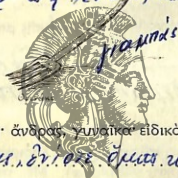

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο *τὸ εἶγμα τῶν σωρῶν*
ἦτο πάντοτε ἐπίμνημις.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο *ἡ φωνὴ τῆς φωνῆς πλὴν ἐξερπίττει*
εἰ τὸν ἀνέμιον ὁ καρπὸς μὲ τὸ γιαμπά διότι ἔχει χονδρὰ ἄχνηα καὶ
ἐξερπίζει τὰ ἀποχωρίζοντα τὴν ἀπὸ τῶν χονδρῶν φωνῶν ἐξερπίττει
μὲ τὸ φκνύει τὸ ἔθιμον. Ὁ γιαμπάς ὁ ἐκτενέστερος καὶ
τὸ φκνύει τὸ φκνύει τὸ ἔθιμον ἐν τῇ ἐκτενέστερῃ 25.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
ἡ γυνὴ δὲ ἀνέμισε, ἐν τῇ οὐκ ἀμείβεται καὶ γυνή.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοῦς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
ἔχουσιν τὰ καλούμενα. Μὲ τὸ νεμὸν ἢ
νομήριον, καταδυναστεύον ἐν δέσματι.
δυνάτω δυνάτω δὲν ἐγένετο.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ξεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

*Με' τὸ καρπόφυτρο καὶ ἐν οὐνεκίᾳ
κιεμονίετο.*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομοκρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον καλὸν δερμάτινον

κόστρος ἢ ἀρυλῶσις

δορμόνι

νων με' ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

... *Ἄπὸ ἀνδρῶν καὶ γυναῖκων με' τὸ
... νερὶ μόνον.*

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

... *Ἄφ' οὗ ἐτοιμασθῇ ὁ καρπὸς, μαζεύεται
... ἐπὶ σωρόν. Χαράσσεται σταυρὸς ἐπ' αὐτοῦ
... με' τὸ καρπιόφυλλον. Ἄλλο τι δὲν συμβαίνει.*

- 8) Ἄλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

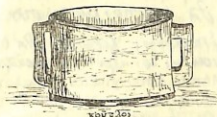
γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

ἔς τὸ ἄλωνα ἀγοῦ ἔμετρατο ὁ καρπός.
διὰ τετεκέδων, δὲ ἀματιδότης ἐλάμβανε τὸ
δικαιωμα τὸν σύμφωνον πάντοτε μετὰ τοῖς τετεκέδεσιν
τοῦ ἥτο ἢ παρμερῆ.

σχ. 1.

σχ. 2.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνα ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρον τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτῶν) *Μονον. καὶ τὴν. πλεονεξία*.....

*ἐπὶ τῇ μετρίᾳ τῶν ἀγρῶν δοχεῖα καὶ
ὁπωῖα ὀνομαζόντο σχ. 1 συνοῖμι σχ. 2 νεμερῆ.*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἢ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *ἀποθηκεύετο εἰς τὰ ἀμφορεύια τῶν*.....

ὁπιτιῶν ἢ εἰς βαίμωνι (καὶ βαίμων)

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνα. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ἔτι τὸν ἀχυρῶνα, καὶ ἐν αὐτῷ σπαιθρον
ὡς ἔστι ; ἔτι ἐπὶ τὸν κέντρον καὶ ἀνωθεν εἰσποδίζονται, ποῖα
διὰ τὰ προφυλάξουν τὸ ἀχυρον ἀπὸ τῶν κακῶν ἐκδηλῶνται.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ὁλώνισμα ; ...

Πρὸς τὸντο ἔπνεον ἐν ἀφρόν, τὸ "μήλημα", τοῦ σπορίου.
ὅλ' ἐκρηπνιμοποιῶν ἀποκαρτιστικῶν καὶ μόνον τὸν
ἐπεμένην γρῶν ἀν. πλ. ὁρίζον. Πρὶν ἀνέμεν ἀριστερῶν, ἐπὶ τὴν
νοῦ εἰς τὸν ἀφρόν καὶ ἐκκαθάρτον κίτον ἀπὸ τῶν ἄλλων καὶ τῶν ἐκρηπνι-

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Νοῦ καὶ ἐπὶ τῆς θύρας ἐπὶ οἰκίᾳ καὶ εἰς τὸ εἶμα-
γιστάδι εἰσποδίζου ἢ πλεκτὴ (φάκελ).....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκόπῳ καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Μέχρι τὸ ἐπὶ μὲν ἐτος.....

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... Δὲν ἐξορίζεται τὸ ἔθιμον ἐπὶ πυρᾶς.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ύστερία του Παρισιού.

Οι σημερινοί ματοίκοι του παρισιού ήλθον πρόσφυγες
επ' 14. Χιλιάς Κατήκοντο από το παρισιόν ξεριδνάν
της Νικομηδείας, ότε δέ έφεβασεν η λαϊτα της
Μικρασιατικής καταστροφής, έριματέλειαν με σπαράγματα
φυγής το παρισιόν των και ήλθον εις την Ελλάδα το
έτος 1921. Καί άρχαι μετέβησαν εις βόλον παρὰ το
παρισιόν Άθηνάς και επί έν περίπου έτος εργαζόντο
απ' εργατών εις διάφοροις εργασίαις.

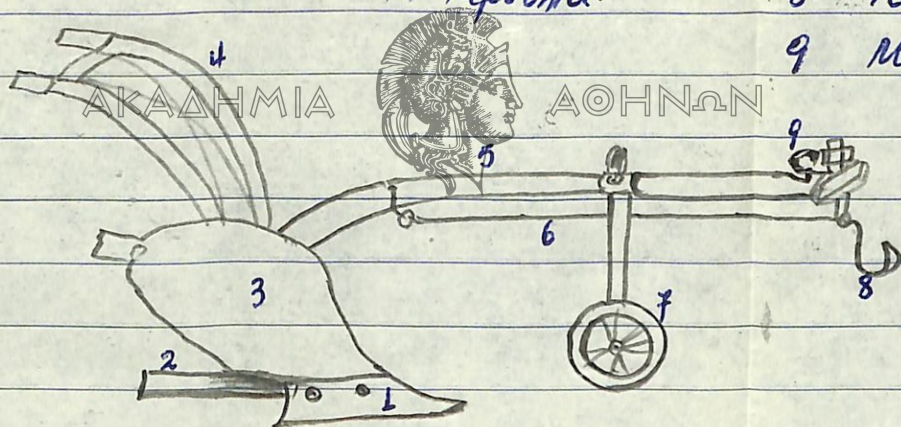
Ήλθον όμως ιδιων των ην και διά τουτο ήλθον
προδύμω εις τον Νομόν Ξάνθης το έτος 1922, ένδα θαί
τους παρείχτο υλterior χειρμιός ανατόμους των ατόμων
της οικουμένης ευάστω.

Πράγματι του επισημνή χειρμιός υλterior
εις την τοποθεσίαν Τσιμουρ-Μανίρα έξω και το όκο
μα του παρισιού, ένδα και έριματέλειαν μοτήμους μετά
των οικουμένης των. Καί άρχαι έδτερόντο ότέρη δι' ό
και διεμεινον εις έριματάφρεντα σιγαλίμια Τούρκων.

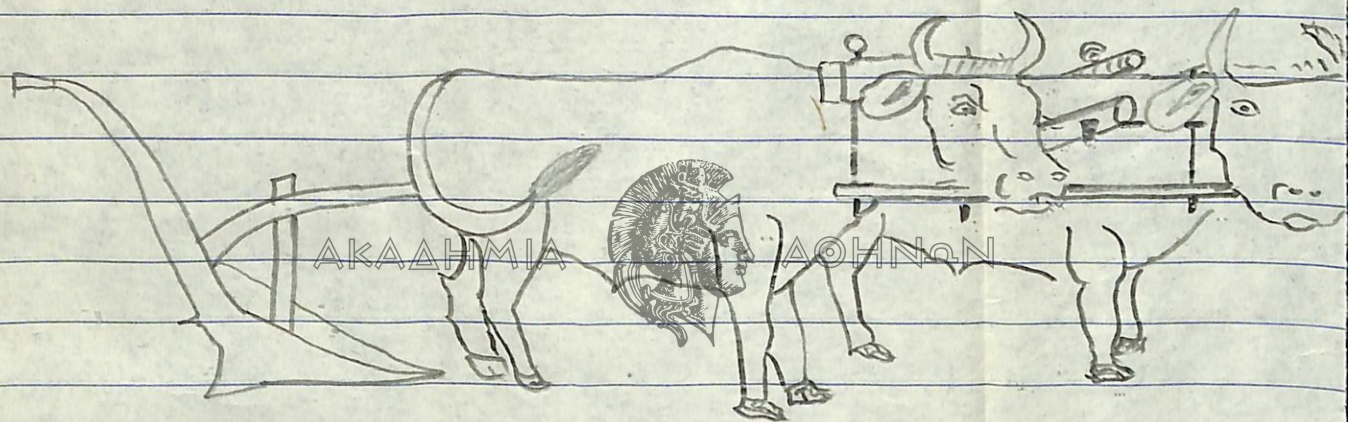
Έρχον να άνταπεξέλθουν πολλών δειμών, εις το τέλος
έξηλθον νικηταί, άφοι ματιώρδικαν να αλλάξουν
ειρήνως την περιοχήν. Εις το νέον ~~και~~ λοιπόν παρισιόν
μετέφερον τά ήδη και έδημα, υψ και άπάσαι τας
δυτηδίας που έχον πρότερον εις την παλαιάν γενέτησάν
των. Άπαντα τά άνωτέρω παρέμειναν άγνά και διε-
φυλάχθησαν έως ήμέρον άνταύδιδ. Πλήν όμως δι' διάφοροι
όνομασίαι εργατείων η χειρμιών μηχανημάτων φέρουν
Τουρκικήν όνομασίαν, ~~καταμνησθέντων~~ Τουρμιου
ηγού. Αί' ό και ήμεις αναγράφομεν αútας εις
το ήμέτερον έρωσηματολόγιον διά χειρμιού εργατείαις
με την Τουρκικήν των όνομασίαν-

ἡ ἰσότης αἰσθητὴ ἐν πρῶτῳ καὶ ἐν ἑκτονῷ

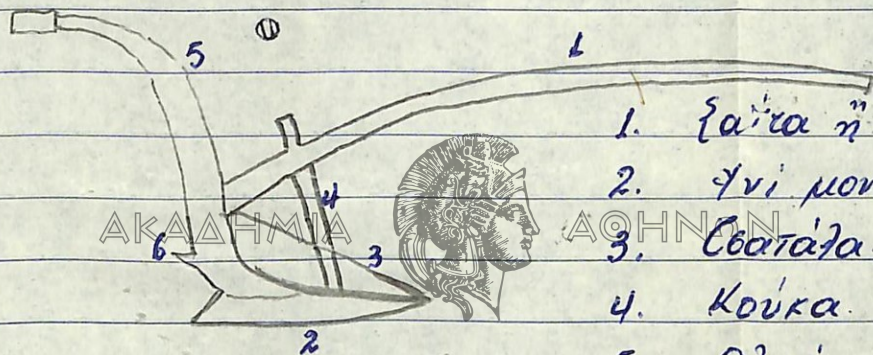
1. ὕψος	5. ἰσότης
2. ἰσότης ἡ ὁρμή	6. βέλος
3. φέρω.	7. τροχός
4. χερσὶν	8. γαλβανός
	9. μέγανος

Zeûfimon Bōw.

Ξύλινον ἄροτρον

1. ζαῦρα ἢ σπάθ
2. ἑνὶ μονόφτερον.
3. Εὐατάλα.
4. Κούκα.
5. Οὐρά
6. Καμῖς.